

ΙΣΤΟΡΙΑ Β' ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

3^ο ΘΕΜΑ

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται, να απαντήσετε στα παρακάτω ερωτήματα:

α. ποια ήταν τα αίτια της Εικονομαχίας; (μονάδες 13)

β. ποια ήταν η πολιτική διάσταση της Εικονομαχίας; (μονάδες 12)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

Η εξατομίκευση της λατρείας, και επομένως της σωτηρίας, είναι μια μόνο όψη της εικονομαχίας. Μια άλλη σημαντική συνέπεια του κινήματος ήταν η ενίσχυση του ρόλου που διαδραμάτιζε ο αυτοκράτορας τόσο στη δημόσια διοίκηση όσο και στα εκκλησιαστικά ζητήματα. Σε μια περίοδο με μεγάλα πολιτικά και στρατιωτικά προβλήματα, το ζήτημα των αυτοκρατορικών εξουσιών απέκτησε βαρύνουσα σημασία. Ο Λέων Γ', που εγκαινίασε την εικονομαχία, έγραφε στον Πάπα ότι θεωρούσε τον εαυτό του όχι μόνο αυτοκράτορα, αλλά και ιερέα. Η αναγνώριση της αυθεντίας του αυτοκράτορα ως ανώτερης από εκείνη της εκκλησίας συνδυάστηκε με μια εκστρατεία κατά της λατρείας των αγίων. Η εικόνα του αγίου, όπως διαμορφώθηκε στην ύστερη αρχαιότητα, ως απάρνηση των ελληνορωμαϊκών αξιών και αρετών, ήταν επικίνδυνος αντίζηλος για την αυτοκρατορική προπαγάνδα· η λατρεία του, επομένως, έπρεπε να περιοριστεί. Στις επιθέσεις τους κατά της λατρείας των εικόνων, οι εικονομάχοι κατηγορούσαν τους αντιπάλους τους για νεστοριανισμό, υποστηρίζοντας ότι οι εικονολάτρες λάτρευαν την ανθρώπινη φύση του Χριστού, αφού η θεία φύση Του ήταν αδύνατον να συλληφθεί και να απεικονιστεί. Μολονότι αντίστοιχη κατηγορία δεν μπορούσε να αποδοθεί σε όσους τιμούσαν τις εικόνες αγίων, οι εικονομάχοι προσπάθησαν να καταργήσουν τη λατρεία των εικόνων και των λειψάνων αγίων.

Kazhdan, A. P. –Epstein, Ann -Wharton (1997), *Αλλαγές στον Βυζαντινό πολιτισμό*, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 42-43.